

Un llençol roig

Miquel Barcelona completa, a la sala Ovidi Montllor, una recerca de quasi dos anys per parlar dels cossos vexats en la Guerra Civil a 'Rojos'

J. Bordes
BARCELONA

Va ser en una experiència amb el Projecte Nilak, a Corbera d'Ebre, que Miquel Barcelona va sentir la necessitat d'ampliar el coneixement de les conseqüències de la Guerra Civil espanyola. Aquesta setmana vinent, treballaran a l'escenari de la sala Ovidi Montllor per acoblar moviment, espai escènic, il·luminació i espai sonor. I l'estrena de *Rojos* serà finalment (prop de dos anys després d'aquella necessitat de Corbera d'Ebre) de 20 al 23 de gener a la sala MAC del Mercat de les Flors.

Rojos és la culminació dels diferents projectes a l'aire lliure de *Roges*, material que anaven superposant a partir de recerques puntuals. Si a la Casa Elizalde van destacar el món dels homosexuals (van transformar el títol per *Violetes*), en la seva estada a la Barceloneta van treballar sobre les dones, un altre col·lectiu que va patir el

Un detall de la coreografia per a escenari, en un assaig ■ NÚRIA AGUADÉ

canvi de règim, de democràcia a dictadura. Si les peces de *Roges* rondaven els 30 minuts i tenien l'acompanyament d'Oriol Martí, ara preparen una peça d'una hora i quart, amb la música electrònica creada de nou per Carles Martorell. Les composi-

cions formen part del disc *Rastre*, que es completa amb temes de [*Kórp*s] (l'anterior títol de Miquel Barcelona). Tots els beneficis que s'obtinguin es destinaran a l'Asociación Para la Recuperación de la Memoria Histórica.

El treball procura ser

respectuós. Sense cap fil narratiu, busca traslladar al moviment dels cossos, les sensacions, i les evidències de "cossos vexats" de les víctimes a l'escenari. Miquel Barcelona crea a partir del seu camí de recerca subjectiu. I per això la música calia que fos tam-

bé original, que no es ballés a partir d'himnes d'ahir. *Rojos* (una paraula que es llegeix tant en català com en castellà) perd el plural femení, en què sovint s'identifiquen els membres de la companyia Miquel Barcelona. Però ho fa conscient que en aquells durs anys quaranta no hi havia consciència de parlar en femení, encara.

Fora de Barcelona

En el llarg any de presentacions de *Roges* (s'han fet unes quinze accions arreu de Catalunya), Barcelona ha percebut que "la memòria està més accessible" als pobles: una dona de Prats de Lluçanès recordava que, per advertir que tenien amagats rojos a casa seva, hi penjaven un llençol vermell; "en una ciutat seria més difícil". Barcelona s'alegra d'haver pogut treballar, des de fa quatre anys, amb un equip estable de ballarins. Amb temps i curiositat pot desvelar què s'amagava sota d'un llençol vermell penjat en un balcó. ■

Crítica cinema

Imma Merino

Esclavatge familiar

Blue moon

Directora: Alina Grigore.
Intèrprets: Ioana Chitu,
Mircea Postelnicu
Romania, 2021

Actriu vinculada al nou cinema romanes (com ara a través del gran Cristi Puiu) que retrata la societat del seu país d'una manera demolidora, Alina Grigore va guanyar el premi al millor film del darrer festival de Sant Sebastià amb el seu debut com a directora: *Crai nou* (*Blue moon*). El jurat va destacar-ne la valentia en abordar radicalment el masclisme, cosa que fa a través d'una seva víctima: una jove (Irina/Ioana Chitu) que, amb la idea d'estudiar a Bucarest, vol escapar de la família, que, en absència dels pares, està formada bàsicament pels oncles i cosins. També hi ha una germana d'Irina, que, com ella, està sotmesa a una mena d'esclavitud treballant en un hospital rural de la família.

El masclisme, amb l'agressivitat sobretot de part del cosí gran, hi és, però també podria considerar-se una història de dominants i dominats, entre els quals també homes. O la història d'una explotació: les dues germanes són mà d'obra barata en el negoci familiar. Com als esclaus, els ofereixen una suposada protecció pagant el preu de la llibertat: l'hostal és una presó, de la qual Irina a vegades escapa per mantenir una relació amb un home madur que, inicialment, n'ha abusat mentre estava sota els efectes de l'alcohol. Es fa estrany dins d'una obra feminista, però posem-hi que és una manera d'afrontar la complexitat i fins l'obscuritat del desig. Tanmateix, la resta és menys complexa (els personatges masculins són molt plans) i, sobretot, evident. Tot està exposat des del principi. No hi ha evolució dramàtica, sinó una sobrecàrrega amb crits i més crits en un clima d'història exasperant. Tot és evident, però alhora narrativament confús.

Críticateatre

Jordi Bordes

Còmic deliri d'un temps

El corredor de karts

Autoria: Marc Artigau
Direcció: Xavi Ricart
Companyia: Parking Shakespeare
Diumenge 2 de gener (fins al 16), a la Sala Beckett

L'equip de Parking Shakespeare, amb Marc Artigau de detonant, aconsegueix signar una delirant comèdia que fa un retrat càustic de la Catalunya dels anys vuitanta. Jugant amb els tòpics d'un país que anava recuperant l'alè en la primera transició política, ensenya les parts més vergonyants amb una crueltat quasi ingènua. És divertit

veure com la peripècia, amb hipnosis incloses, va revelant una corrupció convertida en llenguatge clau (mare superiora, misals cap a Andorra...) que, segons revela la Justícia ara (tres dècades més tard!), servia per perpetuar un exercici sistemàtic mafiós del clan dels Pujol-Ferrusola. Si més no, presumptament, fins que alguna sentència no declarari el contrari.

La comèdia delata que la classe treballadora i catalana (que s'alinea amb la de celebrar la primera comunitat, les cançons del Cau escolta, el Timbaler del Bruc i el Floquet de Neu o

Un detall del muntatge. ■ AITOR RODERO

el Barça de les copes dels reis) va viure hipnotitzada 23 anys sota la presidència

de Pujol. *El corredor de karts* no pretén fer cap peça denúncia, sinó riure's de

la nostra ceguesa. I de com, tot i la voluntat d'embombar els abusos, al final va acabar sent més pragmàtic callar i sumar-se al sistema com una crosta.

Lluïsa Cunillé ja va fer una farsa incendiària amb un cotxe que tenia una avaria anant cap a Andorra (*Fronteres*). Artigau té més vista i aconsegueix que el públic empatitzi amb els protagonistes, uns dissortats mecànics de bona pasta. Artigau atorga als seus petits personatges de guinyol (els quatre germans del taller mecànic) un final gens èpic del tipus "L'últim que tanqui la porta!".